

ریحان در این بده و بستان های کلامی مغلوب می‌شد و به قول معروف، مظلوم بود. البته بعضی‌ها هم می‌گفتند ریحان نشان می‌دهد که خانم‌ها چقدر خوب می‌توانند از پس همسران‌شان بر بیایند.

۴ **سریال** **مدرس** هم از آن مجموعه‌های **خاطره‌انگیزی** است که شما در آن بازی داشتید و اتفاقاً همسران، آقای هوشنگ توکلی هم کارگردانی‌اش را بر عهده داشت. از این سریال چه خاطراتی دارید؟

بخش عمده‌ای از پژوهش‌ها و مطالعات درباره فیلمنامه سریال را خودم انجام دادم. فقط یک کتاب درباره مرحوم مدرس چاپ شده بود و بیشتر اطلاعات تاریخی درباره این شخصیت به صورت پراکنده بود.

۴ **بازی** **مرحوم خسرو شکیبایی** هم در نقش شهید مدرس در این سریال همچنان در یادها مانده است. شما چه خاطره‌ای دارید؟

اصلاً بی نظیر بود. نطق‌ها و سخنرانی‌های مرحوم مدرس در مجلس خیلی سنگین و مشکل بود، به‌ویژه که با کلمات عربی هم درآمیخته بود. برخی از آیات قرآن هم در دیالوگ‌ها بود. خاطرم می‌آید آقای توکلی وقتی فیلمنامه را به آقای شکیبایی داده بود که بخواند، گفته بود هر وقت شبانه‌روز که درباره دیالوگ‌ها و سخنرانی‌ها مشکلی داشتی تماس بگیر، چون واقعا دشوار بود. خاطره‌ای هم از آقای شکیبایی دارم. مرحوم شکیبایی بسیار با مرام و لوطی مسلک بود. ما بعد از سریال «مدرس» به منزل ایشان رفته بودیم. پسرشان که آن زمان شش‌ساله بود تمام نطق‌های مدرس را بی‌لکنت و بدون جانداختن حتی یک واژه برای ما از حفظ می‌گفت. این نشان می‌داد که مرحوم شکیبایی چقدر این نطق‌ها را در خانه تمرین کرده بود که حتی پسر شش‌ساله‌اش هم از حفظ بود. نطق‌ها واقعا مشکل بود. ای‌کاش بازیگران جوان از بزرگانی مثل خسرو شکیبایی بیاموزند. هنرپیشه نباید متن را روخوانی کند. بازیگری کار آسانی نیست. چرا سریال‌های دهه ۶۰ هنوز هم بینندگان خود را دارد؟ چون در میان شخصیت‌ها زندگی جریان داشت. از سوی دیگر، در دیالوگ‌ها هم زندگی بود.

۴ **سریال «خانه‌ای در تاریکی»** را هم به یاد دارید و به‌ویژه نقش خاص خودتان را؟

من عاشق این سریال بودم. برای آن‌که بتوانم خودم را به مقطع زمانی اوایل سلطنت رضاشاه ببرم، یک‌بار دیگر آثار نویسندگان قدیمی مثل محمدعلی جمالزاده، صادق هدایت و صادق چوبک را خواندم. می‌خواستم آن حال‌وهوا را تجربه کنم. البته به نظرم خود سریال و نقش من آنچنان که باید و شاید دیده نشد. من نقش یک زن رختشوی را داشتم که پسرش شده بود سرکار رفیع و در نظمی‌ها برای خودش برو بیایی داشت.

۴ **چند قسمت آخر سریال خانه‌ای در تاریکی ترسناک هم بود. معمولاً کمتر شاهد ساخت سریال‌های تلویزیونی در ژانر وحشت هستیم.**

این دیگر به هنر آقای سعید سلطانی بازمی‌گردد که توانسته بود چنین فضایی را ایجاد کند.

۴ **با این‌که بازیگران هم سن و سال‌تان معمولاً نبودن نقش‌های خوب برای خودشان انتقاد می‌کنند اما شما این شانس را داشته‌اید که ایفاگر نقش‌های خاص و جذاب باشید.**

با احترامی که برای همه بازیگران قائل هستم اعتقاد دارم که نقش‌ها را نمی‌نویسند، بلکه خلق می‌کنند. بازیگر همان کسی است که نقش را خلق می‌کند. فیلمنامه، ادبیات است و شامل یک سری دیالوگ. بازیگر باید به این ادبیات جسم و جان و طول و عرض بدهد و آن را تبدیل به هویت کند. من خودم هیچ‌وقت نقش اول بازی نکرده‌ام. نقش‌هایم همیشه کوچک بوده است اما به نقش‌ها جان می‌دهم و کاراکتر خلق می‌کنم. البته به من هم نقش مادری پیشنهاد شده که زمینگیر بوده و نمی‌توانسته حتی حرف بزند. طبیعی است که چنین نقش‌هایی را قبول نمی‌کنم اما نقش اگر کوتاه و جای کار داشته باشد، حتماً می‌روم.

۴ **به عنوان یک بازیگر پیشکسوت نظرتان درباره امرار معاش از طریق بازیگری چیست؟**

خیلی خیلی سخت است. بزرگ‌ترین اشتباه من این بود که به شکل ثابت در جایی مشغول نشدم و الان بازنشسته نیستم. کار هنر، یک روز هست و روز دیگر نیست. من خودم گزیده‌کار هستم. بماند که الان پیر شده‌ام و پیشنهادهای زیادی ندارم اما در زمان جوانی هم کارم ثابت نداشت.

۴ **داشتن همسر همکار برای یک خانم بازیگر مزیت و امتیاز محسوب می‌شود؟**

اتفاقاً سؤال خوبی پرسیدی (می‌خندد). من سربیک کاری بودم و می‌دیدم زن و شوهری که گرم‌بور بودند اما همیشه با هم دعوا می‌کردند. در همان کار یک زوج دیگر دستیار کارگردان بودند اما رابطه خیلی خوبی داشتند. بستگی به خود آدم‌ها دارد. برای من از یک نظر خوب بوده و از جهاتی هم نه؛ اما به نظرم همکار بودن بهتر است. وقتی همسر هم بازیگر است درک می‌کند که کارت تا ۴ صبح طول می‌کشد، اما کسی که شغل دیگری داشته باشد شاید نتواند با این موضوع کنار بیاید.

فریده سپاه‌منصور از سال‌ها بازی در سریال‌های تلویزیونی می‌گوید

شخصیتی که جایگزین اوشین شد!

📞 زهرا صلاواتی

روزنامه‌نگار

فریده سپاه‌منصور از سال ۱۳۶۲ با تله‌تئاتر «لومومبا» به کارگردانی همسرش هوشنگ توکلی تا سال ۱۴۰۱ و سریال «خوشنام»، مسیری نزدیک به ۴۰ ساله و البته بسیار پربار را به لحاظ کیفی در تلویزیون پیموده است. حاصل این فعالیت چهار دهه‌ای بازی در سریال‌های جذاب و نوستالژیک مدرس، گرگ‌ها، عقیق، امام علی (ع)، نیمه پنهان ماه، دوران سرکشی، خانه‌ای در تاریکی، خوشنام، دردسرهای عظیم ۲ و نون‌خا بوده است. سپاه‌منصور توانسته در این مدت با کارگردانان بنام و صاحب سبکی همچون داوود میرباقری، محمد مهدی عسگری‌پور، ضیاءالدین دری، محمد رحمانیان، فریدون جیرانی، کمال تبریزی و مرحوم بهمن زرین‌پور همکاری داشته باشد. سپاه‌منصور در این گفت‌وگو که بیشتر بر پایه خاطره‌بازی و یادی از ایام گذشته استوار است، از نقش‌های خاطره‌انگیزش می‌گوید و البته به بیان خاطراتی می‌پردازد که شاید برای اولین بار بازگو می‌شود و به طور حتم برای مخاطبان قاب کوچک شنیدنی و جالب خواهد بود.

بازی در سریال «عقیق»

برای خود من خیلی

جذاب بود، چرا که

به نظرم به زنان ایرانی

تلنگر می‌زد و انگیزه

می‌داد که خیلی کارها

می‌توانند انجام دهند

۴ **مخاطبان همیشه علاقه‌مندند بدانند آیا هنرمندان خودشان بیننده سریال‌های‌شان هستند. اکنون سؤال ما از شما این است که آیا خودتان مخاطب تلویزیون هستید؟**

اخبار را که حتماً می‌بینم. شبکه‌های آی‌فیلم و تماشا را هم پیگیری می‌کنم. تماشای سریال‌های قدیمی را دوست دارم. البته این روزها مشغول کاری نیستم و در خانه‌ام. بعد از سریال خوشنام که سال ۱۴۰۱ از تلویزیون پخش شد در دو سریال دیگر کار کرده‌ام اما فعلانی‌توانم نامی از آنها ببرم. سریال خوشنام مورد توجه مخاطبان قرار گرفته بود. البته در آثاری با موضوع خوشنام کار کرده بودم اما معتقدم تکراری بودن از جذابیت قصه کم نمی‌کند. به نظرم هر قدر درباره برخی موضوعات حرف بزنیم، باز هم کم است. این مدل قصه‌ها هشداری است به مخاطب که بیشتر مراقب گفتار و اعمالش باشد و با زبان و رفتارش دل دیگران را نشکند.

۴ **شما طی سال‌ها فعالیت در عرصه بازیگری در سریال‌های ماندگار و خاطره‌انگیز زیادی مثل عقیق، خانه‌ای در تاریکی، مدرس، دوران سرکشی و... بازی کرده‌اید. خودتان کدام یک از این سریال‌ها را بیشتر دوست دارید؟**

همه سریال‌هایم را دوست دارم و انتخاب میان آنها کار سختی است. البته من دو سه سریال را به اجبار کار کرده‌ام با این حال، برای هر نقش باید وقت و انرژی بگذاری. مهم این است که مردم از کارت راضی باشند. چه چیزی بهتر از این؟ ما برای مردم کار می‌کنیم. هر سریال هم در جایگاه خودش ارزشمند است.

۴ **مسلمای بازی در آثار**

تلویزیونی به شکل‌گیری

خاطرات زیادی منجر

می‌شود. خاطره جالبی از

نقش‌آفرینی در سریال‌های

تلویزیونی دارید؟

وقتی سریال اوشین یا همان سال‌های دور از خانه از تلویزیون پخش شد و مورد استقبال قرار گرفت، مدیران وقت شبکه دو به فکر خرید مجموعه دیگری شیه این سریال بودند.

یکی از مدیران شبکه پیشنهاد

کرده بود به جای خرید سریالی درباره زنان سختکوش خارجی سراغ نمونه‌های وطنی برویم. به همین دلیل سریال «عقیق» با محوریت زندگی خانم ربابه پاره‌دوزان شکل گرفت که سال ۱۳۵۸

